

युधिष्ठिरेति ॥ १ ॥ २ ॥ दंशिताः सन्द्धाः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ श्रेयः कल्याणं प्रतिपादयितुं प्रापयितुं ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥
 वैशंपायन उवाच युधिष्ठिर वचः श्रुत्वा भीमसेन पुरोगमाः ॥ प्रहृष्टवदनाः सर्वे समुत्तस्थुर्नरर्षभाः ॥ १ ॥ अभेद्यानिततः सर्वे समनस्यन्त भारत ॥ जांबूनदवि
 चित्राणिकवचानि महारथाः ॥ २ ॥ आयुधानि च दिव्यानि विविधानि समादधुः ॥ तदंशितारथैः सर्वे ध्वजिनः सशरासनाः ॥ ३ ॥ पांडवाः प्रत्यहस्यन्त ज्वलिता
 इव पावकाः ॥ तान्त्रथान्साधुसंपन्नान्संयुक्तान् जवर्नैर्हयैः ॥ ४ ॥ आस्थाय रथशार्दूलाः शीघ्रमेव ययुस्ततः ॥ ततः कौरवसैन्यानां प्रादुरासीन्महास्वनः ॥ ५ ॥
 प्रयातान्सहितान्दृष्ट्वा पांडुपुत्रान्महारथान् ॥ जितकाशिनश्च खचरास्त्वरिताश्च महारथाः ॥ ६ ॥ क्षणेनैव वने तस्मिन्समाजग्मुर्भीतवत् ॥ न्यवर्तततः सर्वे
 गंधर्वा जितकाशिनः ॥ ७ ॥ दृष्ट्वा रथगतान्बीरान् पांडवांश्चतुरंगे ॥ तांस्तु विभ्राजितान्दृष्ट्वा लोकपालानिवोद्यतान् ॥ ८ ॥ व्यूढानीकाव्यतिष्ठत गंधमादन
 वासिनः ॥ राज्ञस्तु वचनं श्रुत्वा धर्मपुत्रस्य धीमतः ॥ ९ ॥ क्रमेण नृदुना युद्धमुपक्रांतं च भारत ॥ न तु गंधर्वराजस्य सैनिकमिदं चेतसः ॥ १० ॥ शक्यं ते नृदुना श्रेयः
 प्रतिपादयितुं तदा ॥ ततस्तान् युधिदुर्धर्षान्सव्यसाचीं परंतपः ॥ ११ ॥ सांत्वपूर्वमिदं वाक्यमुवाच खचरान्रणे ॥ विसर्जय तराजानं भ्रातरं मे सुयोधनं ॥ १२ ॥
 त एव मुक्ता गंधर्वाः पांडवेन यशस्विना ॥ उत्सम्यन्तस्तदा पार्थमिदं वचनमब्रुवन् ॥ १३ ॥ एकस्यैव वयं तात कुर्यामवचनं भुवि ॥ यस्य शासनमाज्ञाय च रामो वि
 गतज्वराः ॥ १४ ॥ तेनैकेन यथादिष्टं तथावत्तामि भारत ॥ न शास्ता विद्यतेऽस्माकमन्यस्तस्मात्सुरेश्वरात् ॥ १५ ॥ एवमुक्तः स गंधर्वैः कुंतीपुत्रो धनंजयः ॥ गंधर्वा
 न्पुनरेव दं वचनं प्रत्यभाषत ॥ १६ ॥ न तद्वं धर्वराजस्य युक्तं कर्म जुगुप्सितं ॥ परदाराभिर्मर्शश्च मानुषैश्च समागमः ॥ १७ ॥ उत्सृज्य ध्वं महावीर्यान्धृतराष्ट्रसुता
 निमान् ॥ दारांश्चैषां विमुंच ध्वं धर्मराजस्य शासनात् ॥ १८ ॥ यदा साधानमुंच ध्वं गंधर्वा धृतराष्ट्रजान् ॥ मोक्षयिष्यामि विक्रम्य स्वयमेव सुयोधनं ॥ १९ ॥ एव
 मुक्ता ततः पार्थः सव्यसाची धनंजयः ॥ ससर्ज निशितान्वाणान् खचरान् खचरान्प्रति ॥ २० ॥ तथैव शरवर्षेण गंधर्वास्ते बलोलकाः ॥ पांडवानभ्यवर्तत पांडवाश्च
 दिवौकसः ॥ २१ ॥ ततः सुतुमुलं युद्धं गंधर्वाणां तरस्विनां ॥ बभूव भीमवेगानां पांडवानां च भारत ॥ २२ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि घोषयात्राप
 पांडवगंधर्वयुद्धे चतुश्चत्वारिंशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २४४ ॥ ॥ २४४ ॥ ॥ २४४ ॥

खचरान्गमनगमनान् खचराङ्गं धर्वात् ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भारतभाषदीपे चतुर्भिः अधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २४४ ॥ ॥ २४४ ॥ ॥ २४४ ॥